

EGLUTĖ

1974 GRUODIS



PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS
INSTITUTAS

5620 S. CLAREMONT AVE.
CHICAGO 36, ILLINOIS

EGLUTĖ

1974 GRUODIS



“Eglutei” gautus rašinius laikraščelio redakcija trumpina, taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo “Eglutėje” tilpusius rašinius bei piešinius kitur prašom nespausdinti.

turinys

- 3 GRIGO RATAI, J. Jankus
- 11 GIMĖ KRISTUS, J. Minelga
- 12 DĖDĖ ŠPRICAS, O. Mikailaitė
- 16 ŽIEMUŽELĖ, A. Nelsaitė
- 17 TIK ATEIK, D. Lipčiūtė
- 18 KALĖDOS BE DOVANŲ, D. Augienė
- 27 KIŠKUTIS, R. Kulytė
- 28 MŪSU KŪRYBA
- 29 1974 METU “EGLUTĖS” TURINYS
- 31 PAVEIKSLŲ PARODA

piešiniai

- J. Paukštienė — 1, 11
- J. Staškevičius — 3, 4, 7, 9, 10
- N. Palubinskienė — 12, 14, 15
- A. Sutkuvienė — 18, 20-25



EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Redakciją sudaro: ses. Ona Mikailaitė, Elena Juknevičienė, Danguolė Sadūnaitė. Administruoja ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Prenumerata metams — \$5.00, vieno numerio kaina — \$0.50.

EGLUTĖ — “The Little Fir” is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$5.00; single copy — \$0.50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

GRIGO RATAI

Jurgis Jankus



Buvo Kūčių diena. Snigo. Vėjas suko sniegą, kaip gerus miltus, iš kurių visų vaikų mamos Kūčioms pyragus kepė.

Saulės nebuvo matyti. Turėjo būti jau nebe toli vakaras, kad lauke ėjo tamsyn. Jau visi buvo susirinkę į namus, ir visuose apylinkės keliuose tik vienut vienas keleivis tebuvo matyti.

Ėjo jis sunkiai. Priekin susilenkęs, brido per sniegą. O to sniego ant kelio darėsi vis daugiau ir daugiau. Ir vėjas darėsi vis aštresnis.

Su sykiu keleivis pajuto užuovėją ir sustojo. Priešais buvo bažnyčia. Šalia bažnyčios — didelis, apsnigtas sodas. Sode gražus namas su dideliais, smagiai apšviestais langais.

Keleivis pasuko per sodą ir pasibeldė į namo duris. Išėjo moteris. Išėjusi greitai permetė akimis keleivį nuo galvos iki kojų.

— Ko čia dabar pro tas duris?... Eik aplinkui, — pasakė, užtrenkė duris ir nubėgo.

Keleivis apsuko namą. Namo gale rado kitas duris, o prie durų stovėjo ta pati moteris, rankoje atkišusi duonos riekę ir sūrio gabalą.

— Še, pasimelsk už sielas skaistykloje kenčiančias. Keleivis nusišypsojo.

— Kad aš ne elgeta, — pasakė. — Aš norėjau pamatyti kleboną.



Moteris dar sykį apžiūrėjo nuo galvos iki kojų ir — ileido. Atėjo klebonas. Jis buvo aukštas, truputėlį žilstelėjęs.

— Tai ką, mano mielas, pasakysi? — paklausė.

— Norėjau didelės malonės prašyti, — pasakė keleivis nusilenkdamas.

— Tai sakyk, sakyk.

— Pavargau, klebone. Kojų nebepanešu, o namai dar toli. . .

— Tai nakvynės nori?

— Ne, ne nakvynės. Norėjau paprašyti, gal klebonas galėtųm kokią galiuką pavėžinti.

— Ne, aš tai jau ne, — greitai atsakė klebonas. — O berniukas irgi pavargęs. Rytoj reikės anksti keltis į bažnyčią. Pažiūrėk, žmogel, kur nors pas ūkininką.

Keleivis pažiūrėjo klebonui į akis ir išėjo. O klebonas pasiliko ir galvoja, kad to žmogaus akys kažin kur matytos. Žmogus atrodo ne jaunas, o akys, kaip kūdikio. Ir taip matytos. . . Jis ir šeimininkės paklausė, ar ta nemačiusi kada.

— Iš akių lyg ir būtų kur matytas, — pasakė.

Keleivis vėl išėjo į vėją. Buvo šalta ir tebesnigo.

Paėjo, paėjo ir pasuko į didelio, gražaus ūkio kiemą. Pro ūkininko durisėjo kvapas barščių su džiovintais baravykais, keptos žuvies, šutintų kopūstų, obuolių ir ką tik iš krosnies ištraukto pyrago.

Keleivis užėjo prašyti, kad pavėžintų.

— Žmogau, kur dabar? Pačiose Kūčiose ir dar tokią naktį. Jeigu nori, sėsk, kartu pavalgysim, o rytoj gal kas į bažnyčią ir iš jūsų kaimo atvažiuos.

Bet keleivis nenorėjo nei nakvoti, nei valgyti. Jis vėl išėjo į kelią. Taip jis perėjo visą kaimą. Visur žmonės buvo smagūs, laukė Kūčių. Visi dėjo ant stalo plotkeles,

visi laukė Kristaus Kūdikėlio užgimstant. Niekas nenorėjo tokį vakarą pajudėti iš namų dėl kokio nepažįstamo žmogaus.

Tik vienas dalykas buvo keistas. Kai tik keleivis išeidavo iš namų, tuoj visi vienas į kitą pasižiūrėdavo ir kiekvienas sakydavo, kad tas žmogus lyg kažin kur mitytas. Ypač akys...

Taip keleivis pasiekė kaimo galą ir pamatė mažą trobelę.

Pasibeldė.

— Prašom, — iš vidaus atsiliepė balsas.

Durys buvo neužsklęstos.

Trobelėje buvo vienas žmogelis. Ne toks dar senas, kaip suvargęs, sunykęs, drabužiai susinešioję.

Žmogelis buvo pasiruošęs Kūčiom. Stalas apklotas šieniu, užtiestas balta staltiese ir vidury padėta paplotėlė.

— Pavaišinti neturiu kuo, — tarė žmogus. — Nors paplotėlę perlaušim. Šiandien juk Kūčios. Prašom sėsti už stalo.

Keleivis nesėdo. Jis tik prašė, kad žmogus, kurio vardas buvo Grigas, jį pavėžintų per mišką.

Grigas pakrapštė pakaušį, pažiūrėjo pro langą į kiemą.

— Kad daug sniego. Kažin, ar kumeliukė ratus patrauks...

— Kodėl ratus? Galima rogėmis, — pasakė keleivis.

— Kad sarmata ir prisipažinti. Rogių neturiu. Matai, pereitą žiemą kaimynas pasiskolino malkas pabaigti vežti, sulaužė ir išmetė.

— Kodėl jam nieko nesakei?

— Sakiau. O jis man: gal nori, kad už seną laužą tau naujas roges įtaisyčiau? Ką čia žmogus dėl senų rogių su geru kaimynu pyksies, — paaiškino Grigas.

Keleivis ilgai pasižiūrėjo į Grigą. Tas paėmė nuo stalo plotkelę, perlaužė. Pusę pats suvalgė, o kitą pusę pa-

davė keleiviui. Keleivis plotkelės gabaliuką įsidėjo į burną, paskui pažiūrėjo pro langą.

— Tai reiks man eiti pėsčiam. . .

— Ue, taip eiti negali, — visiškai rimtai pasakė Grigas. — Aš galvoju, kad per mišką kelias turėtų būti neužpustytas. Pavažiuosim. Tik nežinau, kaip bus per pelkes. . .

Ir Grigas keleiviui daugiau kalbėti neleido. Suieškojo kailinius, antklodę, kad sėdėti nebūtų šalta, pasikinkė ir abu išvažiavo.



Pavažiavo, pavažiavo ir staiga Grigas pasižiūrėjo žemyn.

— Tik tu žiūrėk! Sniego tiek, o ratai bėga, kaip vasarą. Nė kiek nesivelia, neklimpsta.

Keleivis nusišypsojo.

— Juntu, kad lengvai bėga. Gal todėl, kad Kūčios, — tarė jis Grigui.

— Gal ir todėl. Jeigu taip bus, tai kaip mat nulėksim, — ir Grigas paragino kumeliukę, kad sparčiau bėgtų.

Nustojo snigti. Vėjas paėmė didelę šluotą, nušlavė nuo dangaus visus debesis ir nuėjo Kūčių valgyti. Ange- liukai uždegė žvaigždes.

Kumeliukė bėgo, bėgo, kol pradėjo klimpti.

— Pelkė, — pasakė Grigas. — Dar neužšalusi.
— Grįžk atgal. Pailsėjau. Kelią pabaigsiu pėsčias,
— ragino keleivis.

— Išvažiuosim! Čia tik trumpas galiukas toks...
Bet kumeliukė tik šmukšt gilyn į purvą. Vežimėlis smukt ligi ašų. Kumeliukė traukia, traukia, o vežimėlis nė iš vietos.

— Tamsta sėdėk. Aš pastumsiu, — pasakė Grigas. Išsoko ir pradėjo stumti. Paskui ėmė kartu su kumeliuke traukti. Patraukė, paridino kelis žingsnius, bet vežimėlis vėl smukt ligi puse šonų. Kumelaitė įsmukusi ligi pilvo.

— Tamsta palauk čia, — sugalvojo Grigas. Aš bėgsiu į kaimą ir paprašysiu talkos.

— Kad aš jau buvau. Visi užimti. Kūčias valgo.

— Bet aš nebuvo, — greitai pasakė Grigas, išsikaps-
tė iš pelkės ir pasileido į kaimą.

Visose kaimo trobose buvo šviesu. Visi sėdėjo apie stalus, valgė Kūčias ir giedojo giesmes.

Grigas visas trobas apibėgo, bet niekas nenorėjo jam padėti.

— Kaip dabar mes eisim? Tokia didelė šventė.

Grigas sugrįžo vienas ir nusiminęs. Prabėgdamas pro savo namus pasiėmė ilgą kartį. Gal galės vežimėlį kaip nors iškelti...

Vežimėlis buvo įgrimzdęs labai giliai. Kumeliukė mynė, mynė kojomis, bet tai nieko nepadėjo. Keleivis ramiai snaudė, smakrą ant krūtinės nuleidęs. Jo veidas buvo baltas ir šviesus. Grigas nenoromis jį pažadino.

— Atsiprašau, Tamsta. Niekas nenori padėti. Gal sėsk raitas, kumelaitė per pelkę kaip nors nuklampos. O vežimą aš jau kaip nors išstumsiu, kad per naktį ne-
išaltų.

Keleivis pakėlė galvą, pasižiūrėjo savo šviesiomis akimis į Grigą ir tarė:

— Kodėl sakai, kad niekas nenori padėti. O štai čia du atjoja...

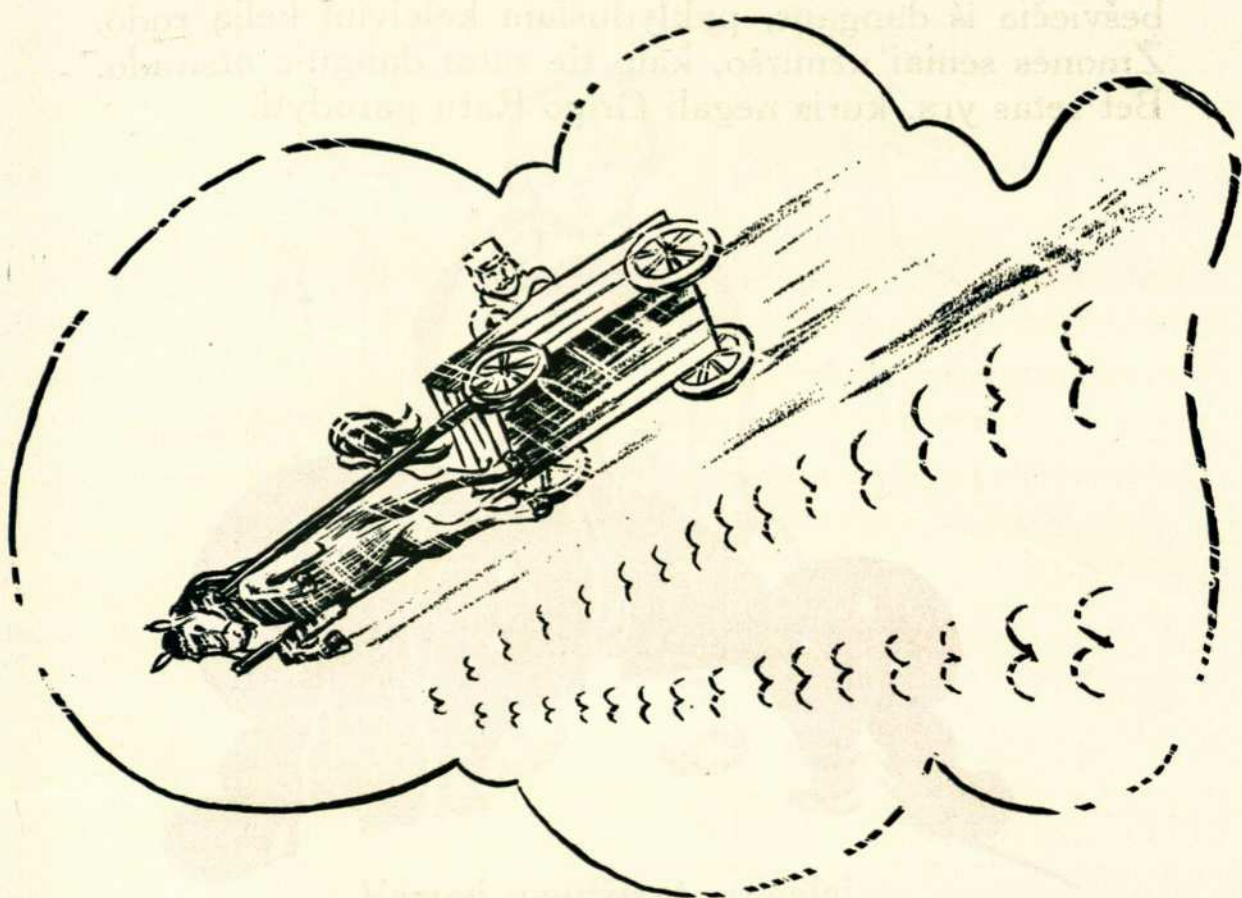
Grigas atsisuko ir pamatė du raitelius.

— Įklimpome, — paaiškino.

Vyrai nušoko nuo arklių, apžiūrėjo vežimėlį, paskui nuvedė savo arklius į priekį ir prikinkė prie Grigo kumelaitės, visus į eilę vienas po kito.

— Sėsk ant vidurinio ir paragink, o mudu pastumsim, — tarė vyrai Grigui.

Grigas užsoko, paragino, ir vežimėlis tuoj ėmė judėti. Arkliai iš pradžios ėjo žingine, paskui ėmė bėgti risčia, dar už kelių akimirksnių pasileido šuoliu.



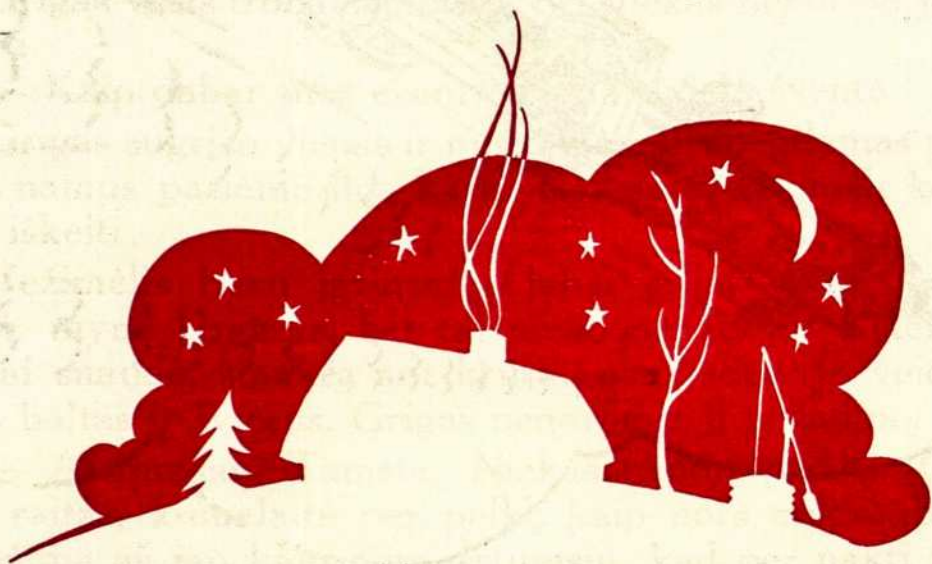
Grigas apsidairė, žiūri, kad arkliai kojomis žemės nesiekia! Vėjas tik švilpia pro ausis. Ir vežimėlis jau skrenda! Apačioj visas kaimas ir bažnyčia.

Žmonės kepures nusiėmę žiūri aukštyn. Kiti net rankas susidėję klūpo. Sode klebonas rankas iškėlęs į dangų.

Grigas žvilgtelėjo į keleivį. Žvilgtelėjo, ir pats rankas sudėjo iš nuostabos. Vežimėlyje sėdėjo nebe pavargęs keleivis, bet pats Kūdikelis Jėzus. Jis laimino kaimą ir miestelį ir žmones, kurie visais keliais ir takeliais skubėjo į Bernelių Mišias.

Žmonės pažino Grigą ten aukštai šalia Kūdikelio Jėzaus. Visi, galvas užvertę, žiūrėjo į viršų, tik negalėjo suprasti, kam Kūdikelis tokį prastą palydovą pasirinko — visų pajuoktą, niekam nevertą Grigą.

Dar ir dabar kiekvieną giedrią naktį Grigo Ratai tebešviečia iš dangaus, paklydusiam keleiviui kelią rodo. Žmonės seniai užmiršo, kaip tie ratai danguje atsirado. Bet retas yra, kuris negali Grigo Ratų parodyti.



GIMĖ KRISTUS

Jonas Minelga

**Gimė Kristus — aš mačiau,
Piemenėliai ėjo.
Naktį žvaigždė daug skaisčiau
Švietė ir žėrėjo.**



**Varpui gaudžiant, angelai
Giesmę Jam giedojo.
Baltos pievos ir šilai
Patalėlį klojo.**

DĖDĖ ŠPRICAS

Latvių pasaka

Paruošė O. Mikailaitė



Dėdė Špricas nuo ryto iki vakaro niurnėdavo ir bardavosi. Visi jam buvo negeri, ir viskas jam buvo negerai. Nieko, visai nieko gero Dėdė Špricas niekur negalėjo rasti.

Kartą, kai jam pritrūko ant ko pykti, Dėdė Špricas pažiūrėjo į dangų. Jis ėmė kaltinti patį Poną Dievą, kad tas nežinąs, kaip pasaulį valdyti.

— Dieve, Dieve, — šaukė Dėdė Špricas, — Tavo pasaulys nėra jokios tvarkos! Jei aš būčiau Dievas, visai kitaip pasaulį valdyčiau. Visi manęs klausytų. Niekas, niekas, nė vienas sutvėrimėlis cypotelėti prieš mane nedrįstų.

Dievas žinojo, ką Dėdė Špricas galvoja. Vieną dieną, kai Dėdė Špricas ypatingai garsiai šūkavo, Dievas nutvėrė jį už švarko skvernų ir įkėlė į dangų. Pasodino jį į savo sostą ir sako:

— Na, Dėdė Špricai, dabar parodyk, kaip moki pasaulį valdyti. Pasėdėk vieną dieną mano soste, o aš eisiu truputį pailsėti.

Sėdi sau Dėdė Špricas Dievo soste ir žiūri pro langelį į pasaulį, žemai, žemai po jo kojomis. Taip bežiūrėdamas, jis pamato seną bobutę, kuri veda savo ožką į pievą ganytis. Atvedus ožką, bobutė atsiklaupė, pakėlė akis į dangų ir meldžiasi:

— Tu, kuris ten aukštybėse soste sėdi, gerai žinai, kad aš neturiu laiko ožką ganyti. Man reikia eiti duonos užsidirbti. O štai — ši ožkelė, tai visas mano turtas. Atiduodu ją į tavo rankas. Pasaugok iki vakaro.

Bobutė nuėjo sau. Dėdė Špricas, išklausęs jos maldos, apsiėmė ožką saugoti. Bet ta ožkelė labai išdykus buvo. Šokinėjo, šokinėjo, kol nutraukė virvę ir pabėgo.

Žiūri Dėdė Špricas — bobutės ožkelė striuokt, pastriuokt, tiesiai į mišką, kur vilkas gyvena.

Dėdė Špricas tuoj debesimis nusileido į žemę, čiupo ožką už ragų ir bando vėl pririšti. Bet ožka nepasiduoda — ištrūksta ir bėga tolyn. Paėda ožkytė žolės, kokį lapelį sukramto ir vėl tolyn eina. Gi Dėdė Špricas bėga paskui ir nepaveja. Kai jis artyn, ožka tolyn.

Tik štai vilkas šmukšt iš miško! Jau būtų ožkelę pusryčiams suėdęs, jei Dėdė Špricas šiaip taip nebūtų spėjęs ją už paskutinės kojos pagriebti.

Ožka pamato daržą ir pasileidžia bėgti. Įlindusi graužia daržoves. Šeimininkė tuoj už šluotos ir ima tą neklaužadą ožką mušti. Vargšas Dėdė Špricas tik vargais negalais išprašo ožką iš daržo. Bet ją pagauti ir namo parsivesti vis nepasiseka. Taip jis vargsta iki pradeda temti.

Nuvargęs, susibraižęs rankas ir kojas krūmuose, suplėšytom kelnėm, Dėdė Špricas vėlai vakare įvaro ožką į bobutės tvartą. Ožka sveika, nieko blogo jai neatsitiko. Bobutė linksmi ją glosto ir dėkoja Dievui:



— Dėkui tau, kad visą pasaulį saugodamas ir mano ožkelės nepamiršai!

Dėdė Špricas, išgirdęs tuos žodžius, nusigando. Juk jis, tą ožką bevarinėdamas, visai nežiūrėjo, kas pasauly dedasi. Pasigriebęs pirmutinį žemai skrendantį debesį, Špricas pakilo į dangų. Nuskubėjo prie sosto, bet žiūri — jame sėdi Dievas.

— Tai kaip su pasaulio valdymu, Dėdė? Tu tą vieną ožkelę beganydamas nekreipei dėmesio į kitus gyvulius. O kur dar žmonės, žvaigždės, planetos? Gerai, kad aš netoli buvau ir viską mačiau. Kitaip čia nė dulkių krūvos nebūtų likę.

— Taigi, taigi, — nusiminė Dėdė Špricas. — Kvailas esu.

— Ne, ne kvailas. Ožką paganyti tinki, bet pasaulio valdymą geriau man palik. O dabar eik namo. Nusiprausk, išsimiegok. Per dieną prisilakstei, nuvargai.

— Taigi, nuvargau, — prisipažino Dėdė Špricas.



— Matai, o aš dieną naktį čia būnu ir nepavargstu. Kol tu miegosi, aš budėsiu ir kiekvieną gyvą ir negyvą daiktą prižiūrėsiu.

Ir taip Dėdė Špricas, atsisveikinęs su Ponu Dievu, grįžo į namus ir bartis daugiau nedrįso.



ŽIEMUŽĖLĖ

Audrė Nelsaitė, 12 m.

**Žiemužėlė atkeliavo
Su vėjeliu ir šalna:**

**Senis šaltis su ponia
Lekia puošnia karieta.**

**Inkilėliai jau tušti,
Liko žvirbliai tik keli...**

**Pasipuošusi šerkšna,
Stovi eglė sau liūdna,**

**Nes kiškeliai čia miške
Maisto neberas sniege...**



TIK ATEIK...

Danutė Lipčiūtė



**Pažiūrėki aukštai —
Šoka snaigių pulkai,
Ir vis šypsos iškilęs mėnulis.**

**Prakartėlėj ramus,
Atkeliavęs pas mus,
Rankas tiesia ir moja Jėzulis.**



**Tik ateik, jas paimk,
Atsiklaupk ir nurimk —
Tu išgirsi giesmes angelų,**

**Ir, lyg snaigė balta,
Pasikelsi tada
Dar arčiau prie dangaus
ir žvaigždžių.**

KALĖDOS BE DOVANŲ

Danutė Augienė



Mokyklos koridoriuose prapliupo aštrus ir rėžiantis skambutis. Mokiniam šią dieną jis buvo ypač mielas ir laukiamas, nes nuo dabar prasidės jų Kalėdų atostogos. Dvi savaitės be rūpesčių! Be rūpesčių?... Be jokių! Per šias dvi savaites gyvenimas bus pilnas nuotykių, staigmenų, nenumatytų įvykių, džiaugsmo valandėlių. Taip galvojo kiekvienas vaikas.

Iš mokyklos namo pro visas duris būriais vertėsi vaikai.

Linksmi jie stumdė vienas kitą. Berniukai tampė mergaites už palaidų plaukų, kaišiojo kojas tiems, kuriuos nutarė igrūsti į sniegą, mušėsi per galvas su knygomis. Dar drąsesni svaidė į orą mokytojos sugražintus, dabar jau nereikalingus, rašinius. Mergaitės sagstė švarkelius savo jaunesniesiems broliukams ar sesytėms. Kitos cypė, pamačiusios kad berniukai minko sniego gniūžtes jas apmėtyti ir bandė tuo pačiu atsilyginti. Vienas kitas bailesnis vaikas jau verkšleno, išsigandęs sniego karo. Bet daugumoje visi dūko ir nerūpestingai džiaugėsi.

Pamažu būrys mažėjo ir vaikai, pėsti ar vežami, ėmė tirpti į visas puses.

Povilas, Petras, Andrius ir Elenytė irgi pasuko į savo namų pusę.

— Ar girdėjot, koks pagyrų puodas tas Karolis? — prašneko nepatenkintu balsu Petriukas.

— Na, ir ką jis vėl prasimanė? — susidomėjo Andrius.

— Jis sako, kad jam tėvai Kalėdoms nupirks tokį traukinį, kuriuo jis galės kas rytą, įjungęs bateriją, atvažiuoti į mokyklą.

— Melagis, — trumpai pasakė Andrius.

— O Jonas dar geriau sugalvojo. Sako, kad jo tėvas pažadėjo Kūčioms jį nuskraidinti į mėnulį.

— Gal sapne...

— Tikriausiai! ... Ir aš buvau mėnulyje, — pridėjo Petras. — Kai prisižiūrėjau televizijoje filmų ir prisiklausiau pasakojimų apie astronautų keliones, tai ir sapnavau.

— O Vida girdėjau sakė, kad ji gaus lėlę, kuriai bėga..., — įsiterpė Audrius.

— Kaip tau ir negėda?! — pertraukė jį Elenytė.

— Bet juk aš nepasakiau, kas bėga...

— Jonas turi tiek žaislų, kad ir pats nežino, su kuriuo žaisti. Jis nuolat nuobodžiauja, skundžiasi, kad neturi ką veikti. Bet paprašyk tu jo ko nors — niekad negausi, niekuo jis su tavimi nesidalins! Net žaisti kartu nepriims... Tikras skupidraila! — piktai užbaigė Povilas.

— Kas tai per žodis? — paklausė Petriukas.

— Šykštuolis, jei tau geriau tas žodis patinka, — išsišiepęs atsakė brolis.

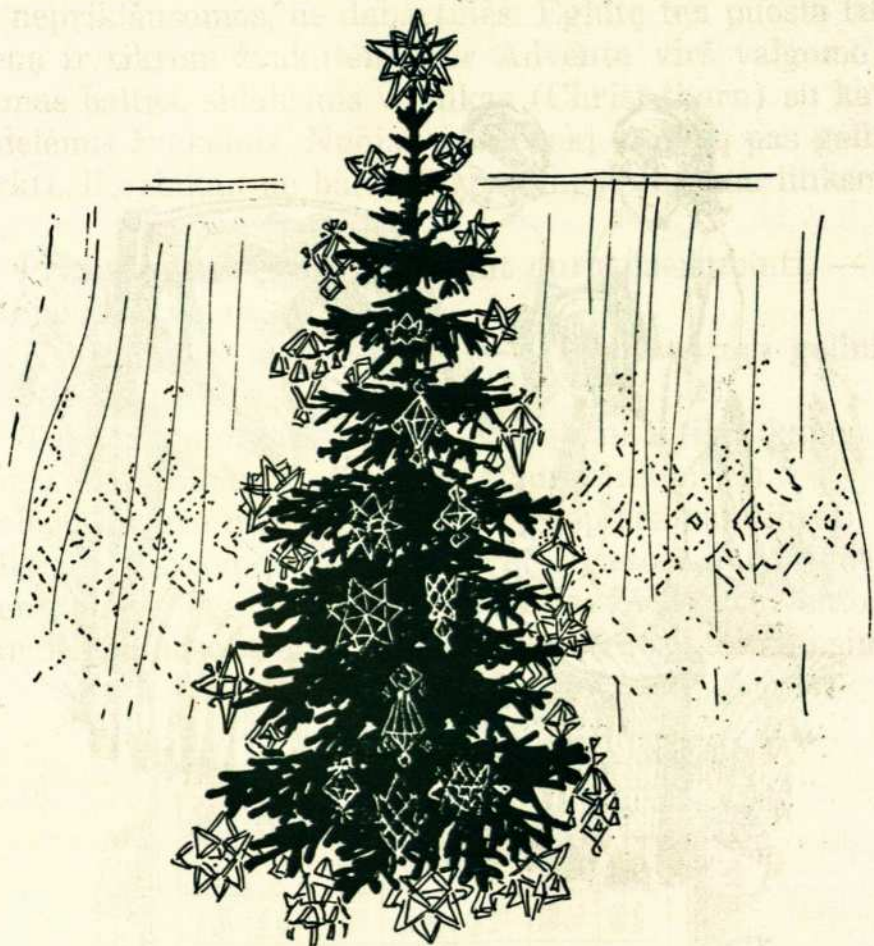
— Kažin kokios bus mūsų Kalėdos? — liūdnokai prašneko Elenytė.



— O ko joms truks? Tėtė grįžo iš ligoninės. Sustiprės. Operacija pavyko. Nieko labai blogo nerado. Bus ramios Kalėdos, — protavo Povilas. Jis buvo vyriausias. Aštuntokas. Tuo tarpu Elenytė tik šiemet darželį pradėjusi lankyti.

— Mamytė paruoš Kūčias. Eglutę papuošim šiaudinukais mes patys. Juk lankėm specialias pamokas ir jau kelis turim padarę, — tęsė savo rimtą kalbą Povilas.

— O po eglute bus daug dovanų, — lyg klausė, lyg teigė, žibančiom akim į vyriausią brolių žiūrėdama, Elenytė.



— Dovanų bus, jei mes patys jų pagaminsim.

— Bet aš noriu — lėlės su daug suknelių; spintos, lovos. Lėlės, kuri kalba, verkia ir vaikšto.

— Aš noriu automobiliukų. Visą pilną dėžę. Ir stotį. Ir stoties viršininką, — pridėjo Andrius.

— Lėlė... Automobiliukai... Niekai! Man Kalėdų Senis atneš akvariumą su auksinėm žuvytėm ir povandenine pilimi točia, kurioje tilptų didžiausia lydeka, — kalbėjo Petras mandrai pakreipęs galvą.

— Kaip matau, jūs visi su Jonu galėsit keliauti į mėnulį, nes nemokat vaikščioti žeme. Argi jūs nesuprantat, kad šiemet tėveliai dovanoms pinigų neturės? Ir kad man nė mur-mur apie savo kvailus norus namie prie tėvų, — kietai pasakė vyriausias.



Vaikai priėjo savo namus, ir pokalbis nutrūko. Jie žaidė kieme ligi sutemų su draugais, o vakare, pavalgę ir nusiprausę, susibūrė apie tėvą. Jo, po keturių savaitių nesimatymo, buvo labai pasiilgę.

— Tikriausia šiandien mokytojai jums kalbėjo apie Kalėdas, jų papročius, — paklausė tėvas visus meiliai apžvelgdamas.

— Jau treči metai girdžiu, ir beveik vis tą patį, — drąsiai pasakė Andrius.

— Mokytojai kartoja, kad žinotumėt, kokie yra mūsų šalies papročiai, kad išmoktumėt juos išlaikyti, — įsiterpė mama.

— Mūsų lietuviškieji kalėdiniai papročiai užglušinami šio krašto prekybininkų gudrumo, — kalbėjo toliau tėvas. Kai dar mokiausi, vienus metus man teko praleisti skandinavų krašte Norvegijoje. Jų Kalėdų nuotaikos daug kuo panašios į Lietuvos. Aišku, nepriklausomos, ne dabartinės. Eglutę ten puošia tik Kūčių dieną ir tikrom žvakutėm. Per Adventą virš valgomo stalo kabinamas baltas, sidabrinis vainikas (Christ-thorn) su keturiomis didelėmis žvakėmis. Nuėjau ir aš tokį vainiką pas gėlininką nusipirkti. Išsirinkau ne baltą, a spalvingą. Jis man linksmesnis atrodė.

— Prašau man šitą. Jis tiks ant durų pasikabinti, — pasakiau atėjęs prie kasos.

— Kas gi mirė jūsų šeimoje, — klausia manęs gėlininkas.

— Niekas nemirė, — atsakiau.

— Tai kam jums šis vainikas? Jis tinka tik į kapus nešti. Ant durų jis kabinamas, jei kas namuose numiršta.

Kalėdų vakare nuvažiavau tyčia į kapines pasižiūrėti. Visas didžiulis plotas skendo vainikuose ir šviesos spindėjime. Ant kiekvieno kapo degė nors viena žvakutė. Žvakės advento metu deginamos namuose ir bažnyčiose, tai kantraus laukimo simbolis.



Norvegijoje žinomas ir visų mėgiamas advento kalendorius. Mano šeimininkų berniukas nutempė mane pačią pirmą dieną į netoli esantį knygyną, kai tik kalendoriai buvo išdėstyti lange.

Tai 22 maži, lengvai atidaromi, langučiai nuo gruodžio 2-ros ligi gruodžio 23-čios ir vienas didelis gruodžio 24-tai dienai. Kai kalendorių nusipirkau, buvau benoris tuoj visus langelius atidaryti ir pažiūrėti, ką juose įdomaus rasiu. Tačiau mano jaunas draugas paaikškino, kad atidaryti galima tik pažymėtos dienos langelį. Aš jo paklausiau. Kasdien rasdavau naują spalvotą vaizdelį — žvaigždę, angelą, giedančius vaikus, ką nors, kas priminė artėjančias Kalėdas.

Maisto netrūko, bet jo nebuvo ir per daug. Pupelių kava, ryžiai, migdolai, džiovintos vynuogės, apelsinai būdavo retesni produktai ir naudojami daugiausia kalėdiniams kepsniams ir patiekalams.



Kalėdų išvakarėse, kaimuose ir miestuose visur matai aukštai iškeltus, rūpestingai išsaugotus, gražių pilnų varpų javų pėdus paukščiams palesinti. Smagu į besidžiaugiančius ir linksmi bečirškenčius sparnuočius žiūrėti. Ir paukščiai dalyvauja Jėzaus gimimo šventėje. Tai žmogų nuteikia jaukiai ir šiltai.

Nuo ankstyvo popiečio bažnyčios pilnos vaikų giedojimo, nes tai jų laikas garbinti gimstantį Kūdikėlį. Vakarop iš bažnyčių, apie 4-5 valandą, visi skuba į savo namus, kur laukia šeimos iškilminga vakarienė, panaši kaip mūsų Kūčios, ir jų tradicinis ryžių pudingas, kuriame paslepiami migdolas ir razinka. Tas,

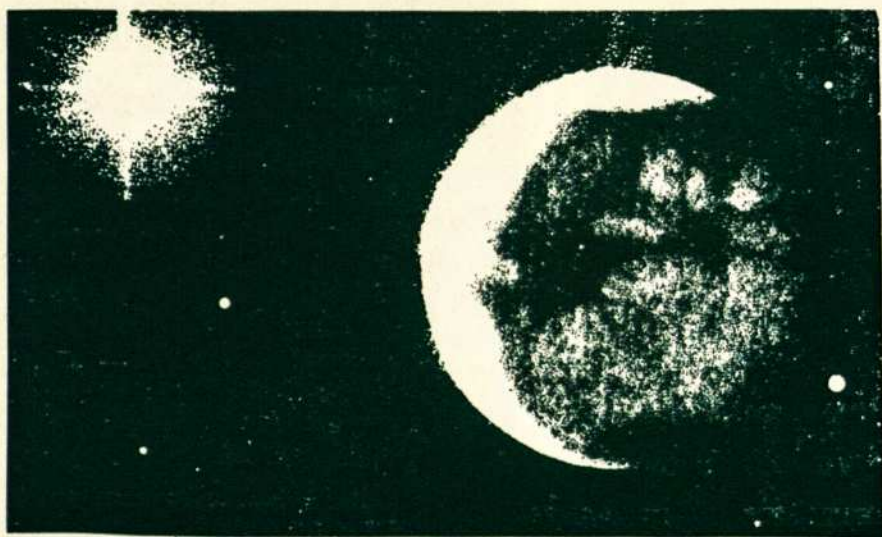


kuris randa savo lėkštėje migdolą, yra laimingasis. Jis gauna dovaną. Tas, kurio lėkštėj pupsos razinka, turi tą dieną nuvalyti stalą, suplauti indus, sutvarkyti namus ir atlikti visus darbus, kas tik ką jam tą vakarą lieps. Todėl razinką radęs, stengiasi ją kuo greičiausiai, niekam nematant, praryti ir iš bėdos išsigelbėti.

Kalėdų eglutė puošiama tik Kalėdų išvakarėse. Ji statoma viduryje kambario, nes po vakarienės visi — seni, jauni ir maži, susikabinę už rankų, eina ratu giesmes giedodami. Giesmes visi moka mintinai, jas mėgsta ir brangina. Aišku, būna po eglute ir dovanos, bet jomis taip nesirūpinama, kaip čionai. Dovanos būna dažniausiai pačių pagamintos, rūpestingai sugalvotos, sukurtos.

Pusvalandį prieš vidurnaktį visuose kraštuose, visose pusėse, visose bažnyčiose ima gausti varpai. Žmonės plaukte plaukia į vidurnakčio pamaldas, sutikti gimstantį Jėzų. Taip pradedamos Kalėdos, kurios tęsiasi ligi Trijų Karalių. Tą dieną valgoma kukli, be mėsos, vakarienė ir išnešama iš namų eglutė. Linksmybių laikas baigiasi. . .

— Baigiasi ir mums šio vakaro miela valanda. Laikas visiems į lovas — įsiterpė mama apglėbdama pusiau užsnūdusią Elenytę.



DĖMESIO! EGLUTĖS JUBILIEJUS.

1975 metais EGLUTĖ mini 25 metų gyvavimo sukaktį. Su metais, kyla ir pragyvenimo kaina.

Nuo 1975 metų sausio mėnesio, metinė EGLUTĖS prenumerata \$7.00.

KIŠKUTIS

Rūta Kulytė

**Aš esu kiškutis,
Aš esu gerutis,
Aš esu baltutis,
Kaip žiemos sniegutis.**

**Mano uodegytė
Minkšta ir mažytė.
Aš esu greitutis —
Mažytis kiškutis.**



KALĖDOS MŪSŲ ŠEIMOJ



Šios Kalėdos buvo labai šaltos ir daug buvo sniego. Pažvelgus atrode, kaip baltas kilimas; atrodė kad visa žemė tuo spindinčiu kilimu apklota ir miega. Prie namų stogų kabojo žibančios ledinės žvakutės. Ežeruose vanduo sušalęs saulės šviesoje atspindėjo kaip veidrodis, priešus arčiau atrodė, kad gali save pamatyti.

Žvėrys miškuose pasislėpę miegojo, kad vasarai atėjus būtų linksmesni. Paukščiai išskrenda į šiltus kraštus, bet žvirbliai pasilieka pas mus, jie nebijo šalčio. Bet jie turi vieną didelę problemą, negali visada gauti sliėkų ir duonukės.

Žiemą žmonės turi daug visokių problemų, bet žiema atneša mums ir groį.

Kūčių vakarienei mes kiekvienais metais turime dvyliką valgių. Man jie yra beveik visi labai skanūs. Aš manau, kad daug lietuviškų šeimų šios tradicijos laikosi. Bet gal yra vaikų, kurie visai neturi Kūčių vakarienės. Mes ant stalo padedam žvakes ir sudedam aplinkui valgius papuoštus gražiai su lapeliais. Mama iškepa tortą ir ausutes, kad turėtume ką užkandžiams Kalėdoms. Kūčioms mes turim ant stalo silkes trijų rūšių, aguonų pieno, plotkeles, kisieliaus, grybų, obuolių ir t.t.

Kai pabaigiam valgyti, mes uždegam eglutę ir atnešam po ja dovanas.

Kalėdų rytui atėjus, mes atidarom dovanas, labai gražiai papuoštas ir tada einam į bažnyčią. Parėję pavalgom ir paskui klausom gražių plokštelių. Pavalgę vakarienę kalbamės ir žiūrim televizijos. Taip šventa diena praeina.

*Rita Norvaišaitė
Toronto, Canada*

1974 METŲ "EGLUTĖS" TURINYS

	mėn.	psl.
EILĖRAŠČIAI		
Adamonytė, J. —		
Jau atėjo	9	20
Džiugas, S. —		
Tau, brangi Tėvyne	11	27
Gavelis, Z. —		
Ežys	9	8
Grajauskas, A. —		
Cypsiukas	3	14
Jonikas, V. —		
Laisvės legenda	2	12
Jotvingytė, R. —		
Bus pavasaris	3	3
Klausykite, klausykite!	4	3
Nudundėjo	6	11
Vėjukas	9	15
Rudenėlis	10	3
Kašiubienė, A. —		
Dviratukas	6	17
Kirša, F. —		
Pavakariais	11	3
Kulytė, R. —		
Kiškutis	12	27
Liaudies daina —		
Žirgelis	6	3
Lietuvis —		
Jonuko švarkelis	10	20
Linutė —		
Vėjui	2	22
Lipčiūtė, D. —		
Žiema	1	3
Žemė bunda	3	20
Tik ateik	12	17
Minelga, J. —		
Gimė Kristus	12	11
Nelsaitė, A. —		
Žiemužėlė	12	16
Norkus, J. —		
Vėlinėms atėjus	11	8

	mėn.	psl.
Pakalnytė, O. —		
Ačiū!	5	3
Pūkelevičiūtė, B. —		
Margarita	5	10
Panelė Vyšnelė	5	11
Miško laikraščiai	5	20
Radžius, A. —		
Dingo!	1	11
Rogės	1	16
Samanė —		
Jeį pavasaris	4	15
Rudenėli!	9	3
Tenisonaitė, Z. —		
Pavasario juokas	4	23
VAIZDELIAI IR VAIDINIMAI		
Regienė, I. —		
Birutės darželis	9	21
Kalėdų Senelio apsilankymas	10	26
PASAKOS IR PASAKOJIMAI		
Abromaitis, V. —		
Valkata	6	12
Bailys	10	22
Augienė, D. —		
Kalėdos be dovanų	12	18
Bačinskaitė-Šalčiuvienė, L. —		
Voverėi kopečių nereikia	11	4
Butkienė, N. —		
Margučių konkursas	4	16
H. C. —		
Krokodilų skaičiavimas	3	21
Yla, S. —		
Sulaukėm	2	3
Jankus, J. —		
Grigo ratai	12	3
Jokubaitytė, D. —		
Daržo dienoraštis	6	18

	mėn. psl.			mėn. psl.	
Jotvingytė, R. —			Tošė, E. —		
Lapiukas	5	22	Kodėl policija rado tiek		
Laputė-Snaputė	9	9	mašinų duobėj...	10	14
Jurkus, P. —			Valiulytė, R. —		
Legenda	4	4	Juodasis oktopas Grikas	4	28
(paruošė E.J.)					
Žiburyš lange	5	12			
(paruošė E.J.)					
Karosaitė, R. —			VERTIMAI		
Išdykęs kiškiukas	4	24	Mikailaitė, O. —		
Lekučio atsiminimai —			Dėdė Špricas (latvių pa-		
Kur raganos savo vaikus			saka)	12	12
maudydavo	3	26	Simko, M. —		
Linutė —			Nepaprastas radinys		
Pupučio automobilis	2	24	(sulietuv. Ošlapaitė, A.)	1	23
Morkūnaitė, V. —			Skalbė, K. —		
Pieštuko nuotyčiai	9	16	Sielų miškas		
Nelsaitė, A. —			(sulietuvino Gaučys, P.)	10	4
Didelės imtynės	5	29			
Pušelė —			GALVOSŪKIAI		
Pirmoji diena	2	14	Adomaitytė, L. —		
Sveikinimai mamytei	5	4	Stovyklinis galvosūkis	6	28
Gražus sapnas — kaip			E. J. —		
tikrovė	11	20	Lietuviškų tautinių šo-		
Radžius, A. —			kių galvosūkis	2	32
Uodeguota žvaigždė	1	4	Jolė —		
Razminas, P. —			Pagalvok	9	27
Beržas	11	9	Karosaitė, R. —		
Sadūnaitė, D. —			Sujunk!	1	12
Atostogos	6	4	Surask!	1	13
Mėlynasis lietsargis	9	4	Meduolio galvosūkis	3	32
Tenisonaitė, Z. —			Galvosūčiai	4	27
Pasaka apie smalsų ka-			Mironas, A. —		
ralių	1	17	Galvosūčiai	10	19
Atostogos Ispanijoje	3	4	Kryžiažodis	11	28
			Šarados	11	30



paveikslų paroda



Mano namas
Laura Bilėnaitė, 5 m.
New York, N.Y.



Tenisas
Danutė Penčylaitė, 4 m.
Chicago, Ill.



"Lietuviškas traukinys"
Ina Balsytė, 7 m.
Toronto, Canada



"Halloween"
Indra Keliuotytė, 9 m.
Palos Park, Ill.



"Aš, ant savo arklio"
Linas Grybinas, 9 m.
O'Fallon, Ill.

ALP 178

Larch.



Kur bakūžē samanota

A. Galdikas

Šis EGLUTĒS numeris skiriamas amžinos atminties
menininkui Adomui Galdikui, mirusiam prieš penkeris
metus, prisiminti.

Nuoširdus ačiū Poniai Magdalenai Galdikienei už
šio EGLUTĒS numerio išleidimą.

EGLUTĒS redakcija ir administracija

A. Galdiko monografiją anglų kalba galima gauti
EGLUTĒS administracijoje. Kaina su persiuntimu —
\$16.00.

91.109.125